

Butlletí de la Secció Excursionista
de l'Ateneu Santjustenc

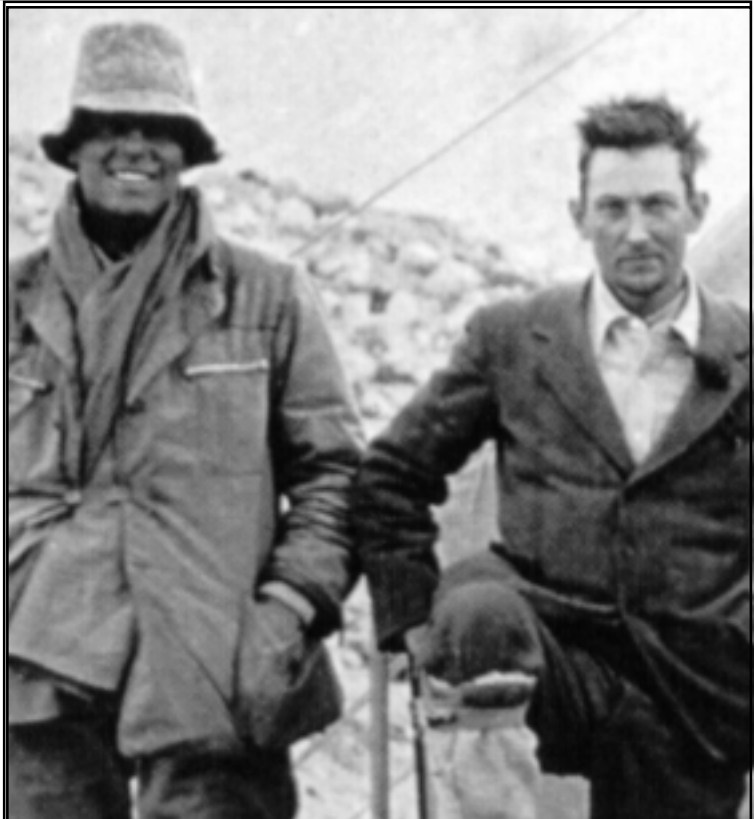
SEAS

Secció Excursionista de l'Ateneu Santjustenc, Carrer de l'Ateneu, 5 i 7.
08960 Sant Just Desvern.

Web: <http://www.florsloreto.com/seas>.

Adherida a la Federació d'Entitats Excursionistes de Catalunya (FEEC)

*Irvine i Mallory
(a la dreta)
l'any 1924*

Núm. 235
Juliol
agost
2001

VETERANS

7-8 juliol — Sortida de veterans a la Restanca assolint el Montardo (Vall d'Aran).

ALTA MUNTANYA

21-22 juliol — Excursió al cim del Cilindre (vall de Pineta).

4-5 agost — Excursió als pics Russell (vall de Benasc).

EXCURSIÓ ALS POSETS

14-15 juliol — Excursió als Posets, oberta a tot el poble de Sant Just.

SOPAR DE MOTXILLA

15 setembre — Sopar de Motxilla al *Pati del Roure* de l'Ateneu. En aquest acte tindrà lloc la presentació de la temporada d'excursions 2001-2002 i el lliurament de premis del Concurs fotogràfic d'enguany.

CONCURS FOTOGRÀFIC 2001

31 juliol — Data de termini per a la presentació de les fotografies del Concurs de Fotografies SEAS del 2001. El veredict del jurat tindrà lloc a primers de setembre i els premis seran lliurats el 15 del mateix mes amb motiu del *Sopar de Motxilla*.

VIES DE COMUNICACIÓ

Tot seguit incloem el detall de les dates i títol de les conferències que tindran lloc a partir d'octubre del nou cicle dedicat en aquesta ocasió a les vies de comunicació en el transcurs de la història. Les excursions seran determinades més endavant.

19 d'octubre de 2000 — **Vies romanes**, a càrrec d'Isabel Rodà.

9 de novembre — **Camins medievals**, a càrrec de Joan-F. Cabestany.

14 de desembre — **Camins ramaders**, a càrrec de Joan Vilà Valentí.

11 de gener de 2001 — **Hospitals i hostals medievals i moderns**, a càrrec de Joan F. Cabestany.

8 de febrer — **Camins de contraban**, a càrrec de Fulgenci Baños.

8 de març — **Camins de ferro**, a càrrec de Tomàs Ubach.

12 d'abril — **La xarxa de carreteres moderna**, a càrrec de Jaume Font.

3 de maig — **Les GR's i les PR's**, a càrrec de Fulgenci Baños.

Aquest cicle ha estat coordinat pel nostre benvolgut amic Joan-F. Cabestany.

Les conferències tindran lloc els divendres indicats a les 20.30 h. al local de la SEAS, i les excursions es faran el diumenge de la mateixa setmana.

Mentre hi hagi una motxilla hi haurà excursionisme

La comunicació presentada per Francesc Roma i Casanovas en el II Congrés de Cultura Popular i Tradicional Catalana celebrat a Ripoll el 1996, amb el títol “És mort, l'excursionisme?”, i publicat un any més tard a la revista Muntanya ¹, va aixecar en el seu moment força polseguera en el món excursionista. L'autor, en to pessimista, feia repàs de totes les activitats anomenades excursionistes: senderisme, BTT, escalada, espeleologia, descens de barrancs ... i deia “l'excursionisme es troba en tants llocs i alhora que ja no es troba enlloc” i seguia “l'excursionisme era excursionisme en tant que no era només esport, sinó que era ciència, nacionalisme, defensa de les llibertats ...”, conclouia “per a mi cal retornar l'excursionisme al marc d'on va sortir, a la ciutat, vetllant per la conservació del medi ambient, urbà i rural”.

Les respostes no es varen fer esperar, Faura² i altres autors³, tots recordaven que l'excursionisme des del seu naixement al Turó de Mongat el 1876 fins a les llibertats democràtiques, havia viscut en una permanent tensió entre la tendència esportiva i la cultural, científica, patriòtica i que ara s'hauria de donar importància el vessant esportiu.

Els autors anteriors deien que la joventut vol emocions, i que ara el paper que feien els centres com a substituïts de la cultura catalana ja està cobert, per l'escola i la Universitat. Mentre, Faura en un to responsable es preguntava què hem de fer els centres per agafar jovent, davant de les diferents ofertes que es donen, o Sala⁴, conclouia que mentre hi hagi algú amb una motxilla a l'esquena trepitjant el país, hi haurà excursionisme, però n'hi havia d'altres (potser havien fet algun màster d'IESE o ESADE), que deien que l'única sortida és que els centres féssim de club d'aventures, cobrant per donar “serveis” als “usuaris”.

Cinc anys després, i amb el fracàs d'algun centre de fitxar un gerent com a executiu, es torna a parlar que l'única sortida és treballar altruísticament de 6 a 9 del vespre, això sí, aprofitant tots els avantatges de les noves tecnologies. Aquesta ha estat sempre la filosofia de la SEAS i la funció de la Junta en un futur serà la d'animar i ajudar amb el que es pugui econòmicament les noves idees que sorgeixin sense perdre de vista el significat del mot excursionisme.

1) Roma F. És mort l'excursionisme?. Muntanya, 101:91-92, 1997; 2) Faura E. Per una renovació de l'excursionisme català. Vèrtex, nº 165, 18-19, 1998; 3) Bernat J i col·laboradors. Cal una renovació de l'excursionisme? Vèrtex nº 165, 19, 1998; 4) Sala JM. És mort l'excursionisme? Muntanya 102; 91-93, 1998

MUNTANYENCS DE LLEGENDA

Ferran de la Fuente

L'any 1999, una expedició nord-americana liderada per Eric Simonson va pujar l'Everest amb intenció de trobar el cos de "l'anglès mort" a una altitud de 8.200 m, que va ser vist per primera vegada pel xinès Wang Hung-bao l'any 1975, en el curs d'una expedició xinesa al sostre del món.

"L'anglès mort", que portava una indumentària antiga, tan sols podia ser George Mallory o be Andrew Irvine, el seu company d'escalada quan van fer un últim intent d'assolir el cim de l'Everest (Chomolungma, Deessa Mare del Món en l'idioma local) de 8.848 m., el 8 de juny del 1924, del qual no van tornar.

George Herbert Leigh Mallory i Andrew Comyn (Sandy) Irvine formaven part de l'expedició anglesa liderada per Teddy Norton que pretenia la conquesta de l'Everest en la primavera d'aquell llunyà 1924.

Els muntanyencs d'aquella època no havien abandonat encara aquell esperit romàntic i aventurer que caracteritzava els escaladors del segle passat i principis d'aquest, malgrat ser una època de canvis en les tècniques d'escalada, i, conquerits els pols nord i sud, tan sols l'Everest

George H. Leigh Mallory

restava com última gran conquesta. Els muntanyencs anglesos, donat el domini britànic per tot el món, es creien obligats a no perdre's aquesta gran aventura.

Vistos des de l'actualitat, els mitjans utilitzats per aquells escaladors semblarien com a mínim pintorescs. Tan sols cal veure alguna fotografia de l'època per adonar-se de la inadequació d'aquelles robes per assolir muntanyes de 7.000 o 8.000 metres i les seves baixes temperatures. L'expedició de 1924 va ser precedida l'any 1921 per una expedició de reconeixement comandada per Howard-Bury i l'any 1922 va tornar ja amb la idea d'intentar arribar al cim. Doncs bé,

Última fotografia de Mallory i Irvine (6 de juny de 1924)

se sap que per protegir-se del fred portaven peces com bufandes, jaquetes de llana amb botons, mitjons teixits per les seves dones, gavanys de tweed i botes clavetejades. Howard-Bury va presentar-se amb una elegant jaqueta de quadres i pantalons de tweed, si bé no era un dels escaladors. Norton, home expert en muntanya, quan preparava el seu atac al cim anava vestit amb un casc de cuir folrat de pell, una gran bufanda feta a mà, camisa de franel·la, armilla de llana gruixuda, guardapols tipus Shackleton, pantalons de gavardina folrats de franel·la i mitjons de caixmir. Barrets de feltre i salacots eren habituals en altres membres de l'expedició.

Mallory i Irvine van sortir del campament VI el 8 de juny amb l'ànim d'arribar al cim. Mallory era partidari de pujar per l'aresta NE, l'anomenada més tard "ruta Mallory" o "ruta núm. 1". L'any 1922 havia arribat fins als 8.200 m, a partir d'aquí tot era desconegut a part del perfil de la muntanya que podia veure's a la perfecció des dels campaments inferiors. Odell, company dels dos escaladors, els va veure pujar molt decidits per l'anomenat "segon esglaó", inici de la piràmide final del cim, poc després els núvols van tapar el cim i no es va saber mai més res dels dos muntanyencs.

L'any 1933 una altra expedició

anglesa va trobar un piolet que portava les inicials d'Irvine, malgrat ser mal anomenat com "el piolet de Mallory". Va ser el primer objecte trobat pertanyent a un dels escaladors. No va ser fins cinquanta anys després de la seva desaparició quan el xinès Wang Hung-bao va trobar el cos d'un "anglès mort".

No se sap si l'accident que va acabar amb la vida dels dos muntanyencs es va produir de pujada o de baixada i, en aquest cas, si van arribar al cim. Hom diu que potser la càmera fotogràfica que portaven podria posar fi a totes les conjectures en cas de ser trobada, però l'expedició d'Eric Simonson que creia que podria tractar-se del cos d'Irvine, pel piolet trobat l'any 1933, va trobar el cos de Mallory –aquest era "l'anglès mort"– i no va trobar cap càmera. És de suposar que la portava Irvine o que es va perdre en la brutal caiguda.

Conrad Anker va ser l'escalador que l'u de maig de 1999 va trobar el cadàver de Mallory. Aquest estava relativament ben conservat i després de setanta-cinc anys encara conservava bona part de la roba, diverses cartes i documents que guardava a la butxaca, molt ben conservats. També un altímetre, unes ulleres, protector per a la pell, mitjons no massa gruixuts i una bota posada, clavetejada, tal com eren les botes d'aquella època. Un membre de l'expedició va comptar sobre el cos de Mallory vuit peces de roba, però

tan fines que escassament feien un centímetre de gruix. Cal tenir en compte que eren fibres naturals que no tenien el poder calorífic de les fibres sintètiques modernes.

Des d'un punt de vista actual, l'experiència en muntanya de Mallory tindria algunes mancances. Menys de deu temporades (vacances) als Alps i sortides de cap de setmana per les muntanyes de Gal·les i Cornualles, no semblen un currículum gaire extens per encarar-se a una muntanya de 8.848 m., però els seus contemporanis tenien un alt concepte d'aquest escalador. Destacaven el seu valor, elegància, sentit de l'equilibri, empena, energia, resolució i afany de lluita que posava en totes les seves escalades. Els membres del Comitè Everest i del Club Alpí van comptar sempre amb Mallory per a les expedicions dels anys 1921, 1922 i 1924. Tenia 38 anys quan va desaparèixer.

Irvine era un aventurer nat. Va ser "descobert" per Noel Odell, membre de l'expedició de 1924, que va quedar captivat pel dinamisme i energia d'aquest jove. Era remer de l'equip d'Oxford i la seva dèria eren les motocicletes. Tenia un físic envejable i estava molt dotat per la mecànica, per la qual cosa va ser molt útil per reparar tubs d'oxigen, fogons i molts estris dels utilitzats per l'expedició. Malgrat els seus 21 anys, quan va morir, era una persona amb sensatesa i consideració, en paraules de Mallory, treballador, servicial i

ben disposat a tot allò que se li encomanava. La seva experiència en muntanya es reduïa a una expedició universitària al Spitsbergen oriental amb trineu, i la seva màxima altitud assolida eren uns modestos 1.700 metres. Amb tot, va caure molt bé a tots els membres del comitè de selecció. El mateix Mallory va pensar en ell de seguida com a company d'escalada, deixant de banda l'expert Odell, que va haver de veure com l'alumne li prenia el lloc.

Intentant pujar l'Everest, han mort una centena de muntanyencs, alguns de manera tan misteriosa com Mallory i Irvine. Però són aquests els desapareguts per excel·lència de l'Everest. Els més admirats i els qui més investigacions i literatura han inspirat. Segurament té molt a veure el fet de tractar-se dels primers escaladors morts quan pràcticament tenien a la vista el cim, tant és així que molts escaladors actuals pensen que van poder arribar al cim, si bé no haurien tingut temps d'arribar al campament amb llum.

Sembla provat que Mallory i Irvine van arribar als 8.604 m. Aquesta és una altitud que, fins i tot avui, setanta-cinc anys després, és un repte per una munió d'escaladors que han vist frustades les seves esperances d'assolir cims d'aquesta envergadura. No és estrany, doncs, que Mallory i Irvine hagin entrat per dret propi a l'Olimp d'aquells muntanyencs i escaladors de llegenda les gestes dels quals no seran

Cos de Mallory trobat el 1999

mai oblidades.

George Mallory finalment va assolir el cim de l'Everest l'any 1995. Cal aclarir que era el nét del llegendari escalador i va fer un dels recorreguts més ràpids dels quals en tenim notícies. Des del campament VI, situat a uns 8.200 metres, va arribar al cim en quatre hores i mitja, si bé la ruta va ser preparada per altres escaladors. De qualsevol manera és un temps extremadament ràpid.

I un apunt final. A molts excursionistes i muntanyencs ens han preguntat alguna vegada "per què pugeu a les muntanyes?". La resposta bé espontània o bé perquè alguna vegada l'hem sentit dir, sol ser: "per què hi són". Aquesta frase és atribuïda a Mallory quan un periodista nord-americà li va preguntar: "per què vol vostè pujar l'Everest?". Ell va respondre: "per què és allí".

EL CAMÍ DE SANTIAGO. TRAM DE GALÍCIA

Segona part

(Dies 7a l'11 d'octubre de 2000)

Agustí Revilla i Conxita Cañas

LA VEGETACIÓ

Al llarg del camí ens trobem principalment amb castanyers i roures («rebollo»); però també amb grans extensions de camps de pastura on mengen amb tranquil·litat les vaques. Al voltant del poble de Portomarin hi ha grans extensions de vinyes; Portomarin és un poble situat al costat del riu Miño, a l'anomenada *Ribeira Sacra Lucense*, comarca molt coneguda actualment pels seus vins. També caminem entre algunes pinedes, però l'arbre que té més presència a la província de La Corunya és l'eucaliptus. Ja que travessem bastants rius ens trobem amb vegetació de ribera, molt frondosa; aquesta vegetació és agradable perquè et refresca els dies de molta calor, però els dies emboirats i plujosos produeix molta humitat, enfosqueix la llum i fa que sembli de nit. La humitat i les pluges de Galícia fan que s'hi facin molts bolets. Atès que l'economia de la zona és rural i està constituïda per

petites explotacions agràries, al voltant de les aldees o cases rurals aïllades hi ha camps de blat de moro, pastures per a les vaques, cols gallegues, *grellos*, bleda-raves.

L'ECONOMIA

L'economia dels pobles per on passàvem és rural i domèstica; al voltant de les cases hi ha camps de pastures per a les vaques, cultius de blat de moro, cols, *grellos*, bleda-raves; i animals domèstics: vaques, conills, gallines, porcs i ases. La dona treballa al camp: guarda les vaques al corral, porta quilos d'herba al cap, renta la roba a la font de l'aldea. A vegades hi ha en alguna casa a la vora del camí una dona venent formatge o fruita als pelegrins. Als nuclis de població més gran es palpa una economia diferent: a Melide estan construint un polígon industrial, a Arzua fabriquen els formatges *tetilla gallega*; a Labacolla té les seves instal·lacions l'aeroport.

L'ARQUITECTURA

El tram gallec del camí de Santiago no passa per grans edificis o monuments històrics (tret dels de la Ciutat de Santiago), però el pelegrí pot gaudir de l'arquitectura popular. Com exemples d'arquitectura religiosa trobem l'església romànica de San Tirso a Palas de Rei; i prop

Caserio de San Xulian (Lugo). Foto d'Agustí Revilla

d'aquí l'acollidor caserio de San Xulian, també amb església romànica. Portomarin és un poble que va ser cobert per les aigües de l'embassament de Belesar al riu Miño; el poble nou va ser construït l'any 1960 en un turó; però l'església-fortalesa de San Nicolás, de transició del romànic al gòtic, va ser desmuntada pedra per pedra i reconstruïda al bell mig de la Plaça Major del poble; té un bonic rosetó a la façana principal. A Sarria hi ha el convent de la Magdalena amb façana plateresca. A qualsevol aldea o poble podem trobar un *cruceiro*: una creu dalt d'una columna; aquesta creu pot ser llisa, però sovint té un baix-relleu amb motius religiosos a cadascun

dels quatre costats.

Com a exemples d'arquitectura civil trobem diversos ponts sobre els rius, el més bonic dels quals és el pont romànic de quatre ulls a Furelos. És espectacular la vista dels dos ponts de Portomarin: l'antic romànic, baixet, al costat del nou, altíssim, pel qual passa la carretera sobre l'embassament de Belesar. La construcció popular més típica és l'*hórreo*, estructura en forma de prisma rectangular adossada a gairebé totes les cases de les aldees, que serveix per guardar les panotxes del blat de moro. L'*hórreo* està construït amb fusta, amb ciment o amb maons, permetent sempre la ventilació a través de forats. Alguns *hórreos* tenen

unes franges pintades de colors. Una variant curiosa d'*hórreo* són els anomenats *cabeceiros*, que són com un gran cistell fet amb branques de salze; a l'aldea d' O Leboreiro, el primer poble de la província de La Corunya, n'hi ha un exemplar molt bonic

També és freqüent trobar monuments relacionats amb els pelegrins; a la plaça major de Palas del Rei hi ha una estàtua dedicada al pelegrí. A la sortida de l'aldea de Salceda hi ha un monument dedicat a Guillermo Watt, pelegrí que va morir l'any 1993, «en una jornada de Santiago»; uns quilòmetres més endavant podem veure una placa dedicada a un altre pelegrí també mort en una jornada de Santiago. A l'ermita de San Marcos del Monte do Gozo hi ha una imatge de l'evangelista amb el lleó als peus, l'evangelista a la mà esquerra i les botes de pelegrí a la mà dreta. Al Monte do Gozo també hi ha un monument dedicat a la visita del Sant Pare Joan Pau II a Santiago, l'any 1992

LA MISSA DEL PELEGRÍ

Tot el camí és silenciós, solitari, convida a la conversa i a la reflexió; caminem envoltats de natura; no tenim neguit pels horaris, ni pel menjar, ni pel vestir. La ment està lliure de les obligacions diàries i aleshores se't va omplint de pensaments i reflexions noves, positives, espirituals. Però l'arribada a la ciutat

de Santiago s'encarrega prou de traslladar-te novament a la cultura de la ciutat. Els antics pelegrins, quan arribaven al Monte do Gozo, veien les torres de la catedral i cantaven d'alegria perquè estaven a punt de tocar la tomba del Sant. Avui no es veu la catedral, només blocs de pisos; els darrers quilòmetres del camí estan asfaltats; el camí passa pels edificis de la televisió de Galícia i després per la televisió espanyola a Galícia, i el pelegrí ha d'esquivar els cotxes que hi van i que en tornen. A la ciutat de Santiago has de caminar més d'una hora per carrers sorollosos i plens de cotxes abans d'arribar a la catedral.

La Missa del Pelegrí se celebra cada dia a les 12 del migdia; però no sols hi assisteixen els pelegrins sinó una gernació de turistes que únicament volen veure el *botafumeiro*. Només començar, el mossèn fa tres observaciones; primera: que tothom vigili les seves carteres, perquè el fet de ser a la casa de Déu no impedeix que actuïn els lladres; segona: que no es facin fotos durant la celebració; tercera: que es respecti el silenci. Doncs bé; cada dia desapareixen carteres; constantment s'hi fan fotos; i en cap moment hi ha silenci: la gent entra, surt, camina, xerra. Al final de la Missa un grup d'escolans comença a fer volar el *botafumeiro*, i allò que podia ser un acte religiós acollidor es converteix en una constant lluminària de flaixos, entren encara més turistes que malden per apropiarse

*Castanyers a
Sarria (Lugo).
Foto de
Conxita Cañas.*

a l'incenser, el xivarri augmenta els decibelis. Creiem que allò podria ser més íntim, però no sabem si aquesta interioritat que cerca el pelegrí és compatible amb els interessos econòmics del turisme que atrau el *bota fumeiro*.

LA COMPOSTEL·LA

Els pelegrins han de portar una credencial que facilita la parròquia del teu poble, o la del primer poble on comences a caminar, o l'Oficina del Pelegrí de Santiago. Amb aquesta credencial pots dormir de manera gratuïta als albergs que hi ha al llarg del camí; a cada alberg on pernoctes et posen un segell i la data a la credencial. També hi ha altres establiments d'hostaleria que poden posar segells; a Sarria (Lugo), vàrem entrar en un bar «can Siscu» que tenia decorada la façana amb motius catalans: les quatre barres, la Sagrada Família i la Moreneta, i hi vam parlar

en català amb l'amo del local qui ens va segellar després la credencial. Hi ha pelegrins que col·leccionen segells: per tot arreu on passen segellen la credencial; també hi ha qui fa trampa: l'encarregada d'un alberg ens explicava que un senyor va anar-hi amb taxi només per posar el segell a la credencial..

Quan arribes a Santiago presentes la credencial, amb els corresponents segells i dates, a l'Oficina del Pelegrí on et concedeixen La Compostel·la, que és com un certificat escrit en llatí acreditant que has caminat més de cent quilòmetres del camí de Santiago per motiu religiós *pietatis causa*.

BIBLIOGRAFIA

Hi ha moltes guies del Camino de Santiago; nosaltres vàrem fer servir *El Camino de Santiago a pie*. Ediciones El País-Aguilar. Madrid 1999.

TOT RECORDANT ...

Sebastià Farràs

Fa molt de temps que no escric al butlletí, i no és per falta de ganes sinó perquè em sentia i em sento força deprimit. No obstant això, faig un esforç i ho intentaré.

En primer lloc, quan l'amic Ferran de la Fuente va fer aquell article referent a les botes, ja ho volia fer, perquè és veritat que quan t'has de desfer d'una peça en sents nostàlgia. És cert que el calçat és una de les peces més importants de l'excursionista, entre d'altres, perquè les has de mimar molt pel servei que et presten, amb elles suportaràs totes les inclemències tant del temps com de les dificultats que puguis tenir, amb elles recorreràs molts territoris i t'ajudaran a conèixer muntanyes, paisatges meravellosos, persones de diferents estaments i caràcters. I quan arribes a casa i te les treus dels peus i et sents descansat, recordes el que tant t'ha fet gaudir i et relaxes. Per això és trist quant les has d'abandonar per velles (et porten tants records) però és necessari per continuar trescant per aquests móns de Déu.

Però has pensat mai quan és a la inversa? o sigui, que hakis d'abandonar el calçat encara en bon estat, quan el que cau és el que el porta?.

És molt trist creu-me; tu sents la nostàlgia del passat, recordes tantes i tantes coses que et poses trist. Recordo encara les primeres sabates que vaig tenir, aleshores no eren com les d'ara, eren clavetejades amb claus de ferro que feien el seu efecte, perquè quan passaves per algun empedrat amb tota la colla se sentia una fressa amb el seu cric-crac – cric-crac ...

Quan ets actiu i sents algun de (gran) que explica les seves coses muntanyenques no en fas cas, però ara ho recordes perfectament i t'agrada explicar-ho i que t'escoltin, i si tens un moment oportú t'extens en explicacions i concretes què has fet o què has estat, gaudeixes recordant, per exemple, quan vas anar a la vall d'Aran fa quasi vint-i-cinc anys i quasi la vas seguir tota des del Portillon als plans de l'Artiga, la vall del Toro i el seu estany, els estanys Redó, de Rius, la Restanca, l'estany Mar, el de Monges, el cercle de Colomers, la vall de Ruda, Saboredó, Vaqueira i el pla de Beret – de tan grat record –, Bagergue i l'estany Liat, i tantes altres coses que posarem un etc.

Que bonic era tot. Recordo que a Montgarri vaig trobar un pastor que em va dir que havia anat a Salou per passar quinze dies i als sis dies ja va marxar, no podia suportar el soroll ni el brogit de la gent; imagineu-vos-

ho avui. Viella no era com ara, pels seus carrers passaven vaques i ramats de bous. Jo pernoctava al que és avui l'hotel Uragallo, aleshores era restaurant i tenien uns apartaments que tenien fora a uns cinc minuts de caminar. Al principi anàvem sense mapes després l'Alpina feu el seu fet. No hi havia pistes forestals com ara, allà vaig cascar dos Citroens amb els que anava fins on podia i després caminàvem cinc o sis hores més amb la meua dona que, pobra, la vaig fer patir força ja que, com deia, prou m'encapritxava d'un cim i aleshores es quedava sola (quines penques les meves).

L'excursionisme és el més gratificant que hi ha si el practiques amb amor i ganes de conèixer els seus encants que trobes per tot arreu però, sobretot, conèixer gent, els seus costums o els seus problemes; recordo una vegada que vaig ser a Rianyo durant cinc dies (només pensava estar-n'hi dos), era abans de fer-hi l'embassament, i tota la gent estava preocupada per aquest esdeveniment. Parlaven entre ells preocupats pel que farien amb les seves vaques i les seves terres. Tothom m'explicava els seus problemes com si jo ho pogués solucionar, es descarregaven...

Sí, amics és trist viure de records, però la vida és així i has d'acceptar-la tal com és, no com tu vols; pensaments llunyans que mai més no tornaran.

Una anècdota més que em va

Sebastià Farràs al cim del Canigó (1987). Foto Jordi Farràs.

captar. Hi havia un pastor de les muntanyes de Montgrony que tenia un fill vivint a Barcelona i, veient-lo tan gran i tot sol allà dalt, el féu baixar a la ciutat per viure; l'home anava del bar a la plaça a seure en un banc i es va engreixar tant que junt amb l'enyorança decidí entornar-se a la muntanya, i em deia això pasturant el ramat i asenyalant-me la panxa: *veus no en tinc, la tinc escampada per aquestes muntanyes.*

L'excursionisme és sa, bo, i és gratificant conèixer terres, gent de cultures diferents, fauna, flora, racons immillorables, etc. i tantes i tantes altres coses...

Però tingueu present una cosa, que trepitjant la terra és com s'estima el país.

ACORDS DE LA JUNTA

Reunió del 3 d'abril de 2001

—S'acorda establir el preu de 700 ptes. pels llibres de la SEAS, exceptuant el darrer publicat que sempre tindrà un preu de 1.000 ptes. Els socis els seguiran rebent gratuïtament.

—Es comenta la imminent celebració de la Diada de Sant Jordi a Can Ginestar i la presentació que s'hi farà del nou llibre de la SEAS *Climatologia*. Mariano Barriendos, doctor en geografia i especialista en el clima del passat serà l'encarregat de presentar-lo.

—Els assistents mostrem l'agraïment a la tasca feta per Vicenç Llàcer com a representant de la SEAS a la Vegueria del Baix Llobregat i alhora preocupa la manca actual d'un substitut en una tasca que considerem del tot necessària.

—Es fa esment al lliurament al regidor de Cultura de l'Ajuntament, Josep Perpiñà, i a l'arxiver municipal, Jordi Amigó, de sengles CD Roms de les fotografies de la SEAS 1934-2000.

—David Buenacasa presenta un curset sobre aplicació de la tecnologia GPS per a la interpretació de mapes i a l'ordinador que es farà als locals de la SEAS en dues sessions (7 i 14 de maig) sense càrrec i sense inscripció prèvia.

—Durant la reunió es revisen ja alguns detalls de la propera Caminada Popular per Collserola que tindrà lloc el dia 7 d'octubre.

—Es comenta la sortida sobre "La Batalla de l'Ebre" que va conduir Isidor Cònsul, i tothom coincideix que va ser ben exitosa.

Reunió del 2 de maig del 2001

—Es fa esment que l'Ateneu ja ens ha lliurat la part de la subvenció econòmica de l'Ajuntament corresponent al llibre "Climatologia", al curset d'esquí de muntanya i la imminent Marxa de Regularitat.

—També es fa constar l'ajut del Departament de Benestar de la Generalitat a la Marxa de Regularitat amb el lliurament de 4 copes i diversos obsequis pels més joves.

—S'ha lliurat a l'Ajuntament la informació rebuda del Grup de Defensa del Ter referent a la seva exposició itinerant "*Rius per viure*", perquè tant el cost econòmic com la seva dimensió ultrapassin les possibilitats de la SEAS i la considerem d'un innegable interès pel poble, per la qual cosa podria ser assumida per l'Ajuntament.

—Es comenta molt positivament les vendes de llibres de la SEAS a la Diada de Sant Jordi que han augmentat considerablement respecte a altres anys.

XXVII MARXA DE REGULARITAT DE LA SEAS

13 de maig de 2001 (Olivella-Garraf)

CLAS.	INTEGRANTS DE L'EQUIP	PUNTS
1	Maria Lluïsa Sanz i Ferran de la Fuente	14,0
2	Laia Malaret i Joan Malaret	15,5
3	Dolors Cardona i Lúdia Camps	16,5
4	Anna Simó i Ramon Celma	17,5
5	Teresa Coteló i Jesús Zudaire	17,5
6	Núria Mitjans i Jordi de la Riva	17,5
7	Joan Gironès i Àlex Escorza	18,0
8	Carla Cortès i Neus Garrofer	18,5
9	Montserrat Sala i Pere Pascual	18,5
10	Marga Riera i Jaume Franco	18,5
11	Clara i Albert Aguilar, i Anna Gonzàlez	19,0
12	Eulàlia Castella i Angelina Torelló	19,5
13	Montserrat Domínguez i Valentín Indurain	20,0
14	Teresa Faneca i Toni Simó	20,5
15	Josep Requena i Daniel Ramírez	21,0
16	Romi Porredon i Isidor Cònsol	21,0
17	Joanna Jimeno i Josep Maria Rius	21,5
18	Maria Cònsol i Josep Maria Ballart	21,5
19	Alba Rañé i Marta González	21,5
20	Marina Figueras i Jaume Campreciós	22,5
21	Victòria Garcia i Isabel Ruiz	23,0
22	Martí Orriols i Gaspar Orriols	23,0
23	Joan Gómez i Agustí Revilla	23,5
24	Teresa Requena i Maria Cortès	23,5
25	Laure Bragulat i Francesc Obiols	24,0
26	Ricard Garcia i Francesc Riera	24,5
27	Roser Iglesias i Felip Linares	25,5
28	Mònica Fusté i Daniel Rius	26,5
29	Marc Aceiton i Adrià Orriols	30,0
30	Àngels Castillo i Josep Gil	98,0

SEAS

Butlletí de la Secció Excursionista de l'Ateneu Santjustenc

Any XXXV, núm. 235

Equip d'edició del butlletí: Daniel Cardona, Jordi Gironès, Antoni Anguera, Ferran de la Fuente, David Buenacasa i Pau Mora (taula de redacció), Elisabeth Bart (tramesa), i Josep Nuet (autoedició). Correcció de textos: Servei Local de Català.

Índex

Portada: Irvine i Mallory l'any 1924

Calendari	138
Editorial:	139
Muntanyencs de llegenda, per Ferran de la Fuente	140
El Camí de Santiago, 2a, part, per Conxita Cañas i Agustí Revilla	144
Tot recordant..., per Sebastià Farràs	148
Informació de la SEAS	150
Classificació XXVII Marxa de Regularitat de la SEAS 2001	151

Amb la col·laboració de:

Ateneu Santjustenc
Sant Just Desvern

CISTELLERIA BALLART, Bonavista, 82, tel. 933 71 13 64

DISSENY MOBLES, Creu, 42, tel. 933 7212 52

FLORS LORETO, Creu 66, tel. 933 72 31 03

FORMA CUINA, Creu 54, tel. 934 73 35 59

LLIBRERIA RESSENYA, Creu 54, tel. 933 71 08 43

IMMACULADA AMAT, JUST AMIGÓ, MARCEL·LÍ CAMATS, FRANCESC HOMEDES